

Најмање четрдесет килограма ћурећег меса остаће непоједено. Толико, отприлике, теже двије ћуркице Слобода и Мир, које је на Дан захвалности помиловао амерички предсједник Барак Обама, тако их спасивши да не заврше на трпези просјечног Американца жељног доброг оброка и одмора од напорне свакодневице.

Традиција је то која потиче још од Харија Трумана. Тако је радио и Ајзенхауер, и Кенеди, и Никсон, и Клинтон, и Буш, и други амерички предсједници. Узимајући у обзир и „хуманитарне интервенције“ које су неки под њих подузимали, може се слободно рећи да се у Америци хуманизам преносио са предсједничког кољена на предсједничко кољено. То што се у вријеме помиловања одржавало такмичење у једењу ћурећег меса и што је за Дан захвалности поједено око 45 милиона ћурки никоме није сметало. Свака част хуманизму, али профит је профит. Поготово ако се узме у обзир да су ове године ћурке биле скупље за четири, а сос од бруснице за читаву три долара.

Видјели смо како изгледа амерички хуманизам, а ренесансу смо могли да наслутимо из ријечи бившег америчког амбасадора у НАТО-у Курта Волкера, који се, у говору на Конференцији о новим трансатланским приступима Западном Балкану у Центру за стратегијске студије у Вашингтону, снажно заузео за појачавање америчког присуства у БиХ и на Косову и Метохији. У ствари није то, бог зна каква, ренесанса, него само, како бивши амбасадор каже, „редизајнирање“ приступа, ма шта то значило. „Олако смо испустили узде из руку“, између осталог каже Волкер –сматрајући Европску унију неспособном да ријеша проблеме на Балкану, а европске интеграције недовољним мамцем или магнетом који ће потакнути реформе. Према његовом тумачењу људи на Балкану желе повратак нормалних вриједности, слободу кретања, здравије економске односе, сарадњу и поштивање. И то ће се све остварити када се САД врати на Балкан.

Волкер нам, дакле, обећава слободу и мир. Обећава нам живот на демократским и економским принципима, сигурност и просперитет. Све оно што нису успоставили у Ираку, Афганистану, Либији, Египту и на другим мјестима гдје су усрећивали. Закључак је да смо ми добри и да сада заслужујемо шаргарепу што, наравно, мора да је боље од штапа. Операционализацију „политике штапа“ већ смо осјетили на својој кожи, а та је

операционализација достигла свој врхунац приликом хватања Гадафија.

Данас је у Америци „Црни петак“, а у БиХ Дан државности. Република Српска не признаје овај празник ни под разво, док се у федерацији слави. Синоћ сам на Федералној телевизији гледао емисију „Шта зна омладина“ – у којој су ученици Прве бошњачке гимназије говорили о актуелној политичкој ситуацији, о три народа и два ентитета. За разлику од прошле емисије гдје се говорило о национализму, а учесници били ученици једне умјетничке школе, сада су новинари отишли на праву адресу. Познавајући босанскохерцеговачку стварност могу слободно да кажем да су, по питању осликавања те стварности, ови из бошњачке гимназије репрезентативнији узорак него они из умјетничке школе. Ипак, сам се, донекле, изненадио. Природно је и разумљиво да свако мисли да је бољи од онога другог, али толику количину нарцизма нисам очекивао. Ти млади људи су дубоко увјерени да су они много бољи од оних других (нису именовали којих), а кад се јавио један ученик, чији је отац погинуо у рату, и рекао да и “код њих има добрих људи“, изгледало је као оно - у сваком кукољу има жита.

Није ми јасно како ће Волкер и његови Американци, под условом да то уопште и желе, успоставити у БиХ хармонично и јединствено друштво? Уз помоћ којег инжињеринга? Силом су покушали, па није ишло. Ово што млади Бошњаци говоре о добрим и лошим њихова је ујдурма.

Ситуација на Косову и Метохији је слична. Готово нерјешива. Додуше, увијек постоји могућност примјене силе, иако то није никакво рјешење. Власти у Србији су се дуго година на разноразне начине додворавали Американцима не би ли како искамчили нека повољна рјешења, али без резултата. Остаје им само још да за Божић помилују два прасета. Можда би то помогло.